

Skozi gozd do poklicnih kompetenc

Katja Bostič | Srednja šola Zagorje

Zakaj gozdna pedagogika v zdravstveni negi?

Kompetence 21. stoletja

Empatija, komunikacija,
timsko delo,
prilagodljivost —
ključne za
zdravstvenega tehnika.

Aktivno učenje

Dijaki pridobivajo
znanje prek
neposrednih izkušenj,
raziskovanja in
sodelovanja v naravi.

Strokovne potrebe

Spreminjajoče se
zdravstvene potrebe
zahtevajo strokovno
znanje in hitro
prilagajanje.

Kompetence tehnika zdravstvene nege

Kompetence tehnika zdravstvene nege vključujejo:

- zdravstveno nego posameznika v različnih stanjih zdravja in bolezni ter v različnih življenjskih obdobjih,
- pomoč pacientu pri izvajanju dnevnih življenjskih dejavnosti,
- pripravo na diagnostične in terapevtske posege in postopke,
- izvedbo enostavnih diagnostično-terapevtskih posegov in postopkov,
- sodelovanje pri izvajanju intenzivne terapije in intenzivne nege,
- ukrepanje v nepričakovanih situacijah in nudenje nujne medicinske pomoči v okviru pristojnosti,
- interdisciplinarno in multisektorsko povezovanje za zagotavljanje kakovostne obravnave pacienta ter pedagoško in raziskovalno delo.

Po dokumentu Železnik et al. (2008) in posodobljenem dokumentu iz 2021

Izvedba dejavnosti

Udeleženci

Dijaki 1. in 2. letnikov programa ZN

Lokacije

Gozdno okolje ob reki Kolpi (1. letniki) in
Vojskarska planota (2. letniki)

Metode

Izkustveno in terensko učenje, problemski
pristop, sodelovalno učenje, strukturirana
refleksija

Oblika dela

Individualno, v parih in manjših skupinah

Dejavnosti

1. Ustvari ime
2. Gozdni bingo
3. Gozdna matematika z naravnim materialom
4. Celica – modeli bioloških celic
5. Čutno zaznavanje in opazovanje narave
6. Spoznavanje flore in favne
7. Gozdne mandale
8. Gibalna dejavnost »Hop čez ovire«
9. Dejavnost zaupanja »Zaupaj mi«

01

Ustvari ime

*Skupinska identiteta in
timsko delo*

Razvite kompetence:

- Timsko delo in usklajevanje
- Komunikacija v skupini
- Ustvarjalnost in improvizacija
- Skupinska dinamika

Dijaki so izbrali ime skupine in ga zapisali brez pisala — zgolj z naravnim materialom. Dejavnost je spodbujala ustvarjalnost, komunikacijo in občutek skupinske pripadnosti.

02

Gozdni bingo

*Opazovanje, pozornost in
raziskovalni pristop*

Razvite kompetence:

- Natančno opazovanje
- Prepoznavanje sprememb in detajlov
- Koncentracija in fokus
- Sistematično iskanje

Dijaki so iskali naravne elemente po bingo kartici. Dejavnost je spodbujala natančno opazovanje okolja, pozornost in radovednost — ključne kompetence pri ocenjevanju pacientovega stanja.

03

Gozdna matematika

Logično mišljenje in natančnost z naravnim materialom

Razvite kompetence:

- Odmerjanje zdravil
- Merjenje vitalnih funkcij
- Natančnost pri izračunih
- Logično reševanje problemov

Z vejicami, kamni in listi so dijaki reševali matematične naloge. Matematično razmišljanje je temelj za odmerjanje zdravil, merjenje vitalnih funkcij in izvajanje meritev.

Celica

Modeliranje bioloških celic iz naravnih materialov

Razvite kompetence:

- Razumevanje anatomije in biologije
- Poznavanje celičnih struktur
- Praktična izdelava modelov
- Poglobljeno strokovno znanje

Dijaki so v naravi izdelali modele bakterijskih in rastlinskih celic. Razumevanje anatomije in biologije je strokovna osnova za izvajanje zdravstvene nege.

05

Čutno zaznavanje

*Opazovanje narave in
iskanje »vsiljivcev«*

Razvite kompetence:

- Opazovanje pacientovega vedenja in potreb
- Zaznavanje sprememb v okolju
- Koncentracija in umirjenost
- Pozornost do podrobnosti

Ob vrvi je bilo nameščenih 15 predmetov, ki ne sodijo v naravno okolje. Dijaki so hodili ob njej in jih iskali. Razvijali so sposobnost zaznavanja sprememb — ključno pri opazovanju pacienta.

06

Spoznavanje flore in favne

Razumevanje povezave med naravo in zdravjem

Razvite kompetence:

- Razumevanje ekosistemov
- Vpliv okolja na zdravje
- Trajnostni odnos do narave
- Zdravo življenjsko okolje

Dijaki so spoznavali rastlinstvo in živalstvo gozda ter rečne struge. Dejavnost je ozaveščala o vplivu okolja na zdravje in pomenu trajnostnega ravnanja z naravo.

Vir: Katja Bostič, osebni arhiv

07

Gozdne mandale

Finomotorika, natančnost in ustvarjalnost

Razvite kompetence:

- Finomotorične spretnosti
- Natančnost pri postopkih
- Potrpežljivost in vztrajnost
- Ustvarjalnost

Z naravnim materialom so dijaki ustvarjali mandale. Ta dejavnost je bila posebej priljubljena — razvijala je finomotorične spretnosti, potrpežljivost in ustvarjalnost, ki so ključne pri zdravstveni negi.

Vir: Katja Bostič, osebni arhiv

08

Hop čez ovire

Koordinacija, vztrajnost in prilagajanje izzivom

Razvite kompetence:

- Koordinacija in motorika
- Prilagajanje nepredvidljivim situacijam
- Samozaupanje in vztrajnost
- Fizična pripravljenost

Gibalna dejavnost s premagovanje naravnih ovir je spodbujala koordinacijo, samozaupanje in sposobnost prilagajanja. Zdravstveni delavci se pogosto srečujejo z nepredvidljivimi situacijami.

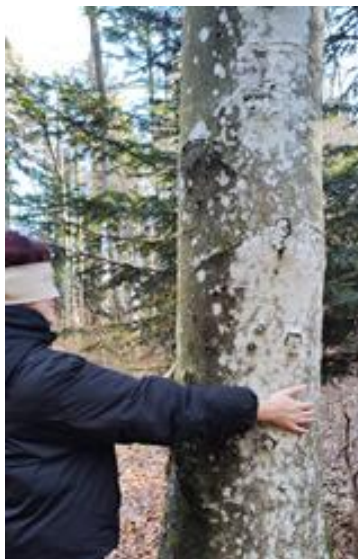
Zaupaj mi

Empatija, zaupanje in komunikacija

Razvite kompetence:

- Empatija in razumevanje ranljivosti
- Varno vodenje in opis okolice
- Skrb za slabovidne in gibalno ovirane
- Odgovoren odnos do pacienta

Eden od dijakov je prevzel vlogo slabovidne osebe, drugi pa ga je varno vodil po gozdu. Skozi izkušnjo so dijaki globoko razumeli negotovost in odvisnost ranljivih skupin ter razvili empatičen in odgovoren pristop.

Razvoj kompetenc zdravstvenega tehnika

Dejavnost

Ustvari ime

Gozdni bingo

Gozdna matematika

Celica

Čutno zaznavanje

Gozdne mandale

Hop čez ovire

Zaupaj mi

Kompetenca zdravstvenega tehnika

Timsko delo, komunikacija, skupinska dinamika

Opazovanje, zaznavanja pacientovega stanja

Odmerjanje zdravil, merjenje vitalnih funkcij

Biologija, anatomija, razumevanje procesov

Opazovanje sprememb pri pacientu

Finomotorične spretnosti, natančnost

Prilagajanje nepredvidljivim situacijam

Empatija, skrb za slabovidne in gibalno ovirane osebe

Teoretična izhodišča

01

Izkustveno učenje

Dijaki prek konkretnih izkušenj lažje razumejo snov, jo povežejo s predhodnim znanjem in prenesejo v nove situacije.

02

Gozdna pedagogika

Neposreden stik z naravo, vključevanje vseh čutil. Naravno okolje spodbuja raziskovanje, ustvarjalnost in problemsko razmišljanje.

03

Socialne in čustvene kompetence

Empatija, aktivno poslušanje in medsebojna podpora — ključne kompetence vsakega zdravstvenega delavca.

Ugotovitve in evalvacija

Pozitivni učinki

- Visoka stopnja motivacije in radovednosti dijakov
- Boljše razumevanje strokovnih vsebin
- Trajnejše pomnjenje učne snovi
- Razvoj finomotoričnih spretnosti (mandale)

Razvite kompetence

- Krepitev empatije in zaupanja (»Zaupaj mi«)
- Večja samozavest in vztrajnost (»Hop čez ovire«)
- Razvoj trajnostnega odnosa do narave
- Učinkovitejše sodelovanje med dijaki

Sklepi in prihodnje smernice

Gozdna pedagogika se je izkazala kot učinkovito didaktično orodje za razvoj strokovnih, socialnih in čustvenih kompetenc dijakov zdravstvene nege ter za spodbujanje trajnostnega razmišljanja.

1

Sistematično vključiti terensko in izkustveno učenje v učne načrte zdravstvene nege

2

Razvijati dodatne medpredmetne aktivnosti (naravoslovno, zdravstveno, trajnostno)

3

Razširiti gozdno pedagogiko na višje letnike in druge zdravstvene programe

4

Dokumentirati in deliti dobre prakse z drugimi šolami in strokovnjaki

- Bruner, J. (1996). The Culture of Education. Harvard University Press.
- Louv, R. (2005). Last Child in the Woods. Algonquin Books.
- Wilson, R. (2012). Nature and Young Children: Encouraging Creative Play and Learning in Natural Environments. Routledge.
- Zavod RS za šolstvo. (2022). Izkustveno učenje in trajnostna vzgoja v vzgojno-izobraževalnem procesu. Ljubljana.
- Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije: POKLICNE KOMPETENCE IN AKTIVNOSTI IZVAJALCEV V DEJAVNOSTI ZDRAVSTVENE NEGE Z RAZLAGO, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana, Julij, 2021
- Vir fotografij: Katja Bostič, osebni arhiv

Hvala za pozornost!

Katja Bostič
Srednja šola Zagorje

Gozdna
pedagogika

Zdravstvena
nega

Izkustveno
učenje

Medpredmetno
povezovanje

Trajnostna
vzgoja